

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיעֵ"א
וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרִשְׁת וַיִּקְרָא

מְבַאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּזֶז שׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנַחֲמָד לְמַעַן יִרְוֵץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מְחֻלַּק ל- תַּתְק"ס (960) קוֹנְטֵרְסִים
ל"ב כְּרָכִים שֶׁל ל' חֲלָקִים

כֶּרֶךְ ט"ו - חֲלָק כ'

קוֹנְטֵרְס 440

מוֹפָץ לֵאל מִטְרוֹת רוּחַ כֹּלל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כֹּל סֵפֶר הַזֵּהָר בְּדִקּוֹת סְפוּרוֹת
"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וִישְׂרָאֵל חַד הוּא"

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעֵל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תְּשַׁע"א לַפ"ק - בַּעִיָּה"ק בֵּית שְׁמִשׁ תּוֹכֵב"א

- פֿרָק י - הַבְּקֵעַת אֹר הַקְּבֵלָה בְּצִפֹּת

בראשית המאה הט"ז גדל הישוב היהודי בארץ ישראל על ידי אחינו שבגולה שעלו לחונן עפ"ה, הישוב בארץ התרכז בעקר בשני מרכזים, צפת וירושלים. ירושלים של אותה עת עטרה לראשה פתח גאונות והלכה, בדמותם של רבי עובדיה מברטנורה ועוד. צפת הפכה לערש הקבלה ותורת הרז המתחדשת.

(א) מלך המשיח יתגלה בגליל תחלה

א. עקב סמיכותה של צפת למירון ולטבריה, לרשב"י ולרבי מאיר בעל הנס, וכן עקב מסרת המדרש שמלך המשיח יתגלה תחלה בגליל, נהרו לצפת חסידים וקדושים, בעלי זקה מבהקת וחובקת לעולם הסוד ותורת הקבלה.

(ב) "כֶּרֶם הִיָּה לִידֵי בְּקֵרֶן בֶּן שִׁמְזוֹן"

א. רבי יוסף קארו הנודע יותר בכנויו "מֶרֶן הַבֵּית יוֹסֵף" רואה ביישוב היהודים בצפת חסד עליון מיוחד, וכך הוא כותב: "כֶּרֶם הִיָּה לִידֵי בְּקֵרֶן בֶּן שִׁמְזוֹן, כִּי פֶאֶשֶׁר רָאָה ה' עֲנִי עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הִיָּה זֶה קְרוֹב לְאֶלְפֵי וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה נִדְחָו מֵעַל אֲדָמָתָם, מְגוּי אֶל גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אַחֵר, בְּכֶמָה שְׁמִידוֹת וְכֶמָה גְרוּשִׁין. (כּוֹנְתוֹ לְגְרוּשׁ סִפְרָד הַנוֹדֵעַ - שֶׁהִיָּה מְקוֹם הַלְדָּתוֹ) זְכוֹר לָהֶם בְּרִית אֲבוֹתָם וְשָׁב אֶת שְׁבוּתָם וְקִבְּצָם מֵאֲפָסֵי אֶרֶץ, אֲחָד מֵעִיר וְשָׁנִים מִמִּשְׁפָּחָה, אֶל אֶרֶץ הַצְּבִי וְנִתְיָשְׁבוּ בְּצִפֹּת תּוֹבֵב"א, צְבִי הִיא לְכָל הָאֶרְצוֹת".

(אבקת רוכל סימן א')

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג') דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ישראל דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, ששים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי בן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטר בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג')... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשיתם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן יי בוא ו"ן בן יי ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואות...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

ג) ה"אור יקר" גלה גדלת הרמ"ק ורבינו משה קורדובירו בקבלה

א. רבי משה קורדובירו ידועה גדלותו העצומה בחכמת הקבלה. בשנת שע"ב למד בצפת עם רבי שלמה אלקבץ, ונשא את אחותו לאשה. רבי משה קורדובירו כתב את הפרוש הראשון הנתן להבנה של הזהר "אור יקר". ספרי הנוספים הם "אור נערב", "שעור קומה", "תמר דבורה", ו"פרדס רמונים".

ד) לא היה אדם שהשפיע על עם ישראל בהאר"י הקדוש

א. רבים היו הענקים שגרו אז בצפת, אך רבינו שטבעו חותמם ומשנתם על דורם ודורות הבאים. אך יותר מכלם זכה לכה לכה האר"י הקדוש. למן חתימת התלמוד ועד לדורנו, אין לך אדם שהשפיע כה רבות וכה נצורות על חיי העם היהודי בכל תפוצותיו כמו האר"י. השפעת האר"י על צביון העם היהודי, הנהגתו ודמותו - אין לה אח ורע, ואין לה הסבר טבעי כלל. מעטים וקצרים היו שנות חיי האר"י.

ה) השפעת ופעלות האר"י נמשכה כשנה ומחצה בלבד

א. תלמידיו מעטים במספרם, יתכן מאד שלא הגיעו למנן חמשה עשר איש. ולא עוד אלא שעקר השפעת ופעילות האר"י לא הייתה אלא במשך כשנה וחצי בלבד, ובכל זאת זכה להטביע חותמו על כל האמה הישראלית, בצורה כה מעוררת כבוד וקדשה שאין בדומה לו. ללמדך שהדברים הרוחניים הנעלים אינם זקוקים לפרסום, ואינם קשורים כלל לזמן בהתהוותם והתפתחותם. רצון הבורא לא נהיר לבני אנוש כמותנו.

ב. האר"י"ל נולד בארץ הנוכחי בשנת רצ"ד בירושלים. הוא היה ניצוץ מנשמת משה רבינו.

ג. בהיותו כבן שלשים ושמונה בלבד נסתלק מן העולם, ונתעלה לגנוי מרומים, [יומא דהילולא ה' מנחם אב של"ב].

מהשקאת הנחל ונקשרו כל אחד
בכתבו. זהו שכתוב אריתי מורי
עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי
שתיתי ייני עם חלבי. כלם השקו
והתרנו ממעין הנחל.

אברו רעים שתו ושכרו דודים,
כל אותם שלמטה, וכלם
ענפים, (עולמות) כלם התברכו
ונזונו כשאלה התברכו למעלה.
ובמה מתברכים ומתבשמים?
כלם בריח הקרבן.
רעיא מדימנא

פתח ואמר, באתי לגני אחתי
כלה - היא מלכות, אדנ"י. אריתי
מורי - זה חסד, הדרגה של
אברהם, שנאמר עליו אלף לי אל
הר המור. עם בשמי - זה נצח,
הדרגה של אהרן, שכתוב בו
ואתה קח לך בשמים ראש. והם
זרוע ימין בינך זמין, וסוד הדרבן
- נעמות בימינך נצח. ואותן שתי
הברכות כנגדו - אחת מגן
אברהם, והשניה עבודה, שהיא
רצה.

אכלתי יערי - זו גבורה, פחד
יצחק, עם דבשי - הוד, הדרגה
של דוד, והינו זרוע שמאל עם
ירך שמאל. שתיתי ייני עם חלבי
- גוף וברית, יעקב עם שלמה.
אחר כך, אכלו רעים שתו ושכרו
דודים - י"ב שבטים בי"ב
ברכות. תוספת ברפת המינים מי
אוכל אותה? אותו שנאמר בו,
באתי לגני אחתי כלה. ויש מי
שמחלק אותם בסוד אחר. אריתי
מורי עם בשמי - גוף וברית. יערי
עם דבשי - שוק ימין עם שמאל.
ייני עם חלבי - זרוע שמאל עם
ימין, שהם - ייני גבורה, חלבי

חסד. (ע"כ רעיא מדימנא)

בא ראה, בשעה שירדה פנסת
ישראל להשרות דיורה בארץ,
הקדוש ברוך הוא אמר לה את

בחבריה, הדיא הוא דכתוב אריתי מורי עם
בשמי אכלתי יערי (שיר השירים ה) (דף ד' ע"א) עם
דבשי שתיתי ייני עם חלבי כלהון אתשקיין
ואתרוו ממבועא דנחלא.

אברו רעים שתו ושכרו דודים, כל אינון
דלתתא. וכלהו ענפין (ג"א עלמין) כלהו,
אתברכו ואתזנו, פד אלין אתברכו לעילא.
ובמה מתברכאן ומתבשמאן, כלהו בריחא
דקרבנא.

רעיא מדימנא

פתח ואמר באתי לגני אחתי כלה, איהי מלכות, אדנ"י.
אריתי מורי, דא חסד, דרגא דאברהם, דאתמר
עליה אלף לי אל הר המור. עם בשמי, דא נצח, דרגא
דאהרן, דכתוב ביה (שמות ל) ואתה קח לך בשמים ראש.
ואינון דרועא ימינא, בירכא ימינא. ורזא דמלה, (תהלים
טו) נעמות בימינך נצח. ואינון תרין ברפן לקבליה, חד
מגן אברהם, ותניינא עבודה, דהוא רצה.

אכלתי יערי, דא גבורה פחד יצחק. עם דבשי הוד,
דרגא דדוד, והינו דרועא שמאלא, עם ירכא
שמאלא. שתיתי ייני עם חלבי, גוף וברית, יעקב עם
שלמה. לבתר אכלו רעים שתו ושכרו דודים, י"ב
שבטים, בי"ב ברקאן. תוספת ברפת המינים, מאן אכיל
לה, ההוא דאתמר ביה באתי לגני אחתי כלה. ואית
דפליג לון ברזא אחרא, אריתי מורי עם בשמי, גוף
וברית, יערי עם דבשי, שוקא ימינא עם שמאלא. ייני
עם חלבי, דרועא שמאלא בימינא, דאינון ייני גבורה,
חלבי חסד. (ע"כ רעיא מדימנא)

היא חזי, בשעתא דנחתת פנסת ישראל
לאשרהא דיורה בארעא, קדשא בריך
הוא אמר לה, להאי קרא, בגין דאשתכחו

הפסוק הזה, משום שנמצאו ברכות ושמחה בכל העולמות, והיא התבשמה, לצאת ממנה ברכות

בְּרַכָּאן וְחֲדוּדָה בְּכִלְהוּ עֲלֵמִין, וְאַתְּבַסְמַת הִיא, לְנַפְקָא מִנְהָ בְּרַכָּאן לְכֹלְא. דְּכַד אֵלִין שִׁית אַתְּבַרְכָּאן, כְּדִין פְּלֵהוּ עֲלֵמִין אַתְּבַרְכָּאן כַּחֲדָא לְתַתָּא, וּמִתְבַרְכָּאן לְעֵילָא. (ס"א וּבְנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל) אַתְּבַרְכוּ מִפְּלֵהוּ. דְּבַר אַחַר בְּאַתִּי לְגַנְי אַחְתִּי כִלְהָ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, לֹא אֶזְדוּוּגָא קִדְשָׁא בְּרִינָה הוּא (ס"א יִשְׂרָאֵל) בְּפִנְסַת יִשְׂרָאֵל, אֶלְא בְּזַמְנָא דְאֵלִין שִׁית אַתְרוּוּן, מִשְׁקִיו דְנַחֲלָא דְלֹא פִסְקָ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אַכְלוּ רַעִים שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים, אֵלִין כָּל מְאָרֵי דִבְכָא וְיִלְלָה, דְאֵתְבַסְמוּ כִלְהוּ וְאַתְּבַרְכוּ כַּחֲדָא. דְהָא מִסְעוּדַתָּא דְמִלְכָא מִתְהַנְיִין כִּלְא. וְאֵימַתִּי אַכְלִי כִלְהוּ. בְּשַׁעֲתָא דְמִלְכָא (ס"א אַתְחַדִּי) אֵתִי חַדִּי. וְעַל דָּא מִלְכָא אַתְחַדִּי, וְחַדִּי לְמִטְרוּנֵיתָא בְּקַדְמֵיתָא, לְבַתֵּר פְּלֵהוּ אַכְלֵן וְחַדְאֵן.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, אַכְלוּ רַעִים שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים, אֵלִין אֵינוּן שִׁית דְקַאמְרוּן, וְאֵלִין אֵינוּן דְכַתִּיב בְּהוּ, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) הִבִּיאֲנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרְיוּ וְגו'. שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ, מֵהֵהוּא יִין דְרוּי לְכֹלְא. רַבִּי אֲלַעְזָר אָמַר, כָּל אֵינוּן דְלַתְתָּא, דְכִינוּן דְאֵינוּן שִׁית אַתְּבַרְכָּאן, פְּלֵהוּ דְלַתְתָּא מִתְבַרְכָּאן.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, כִּלְא שְׁפִיר, אַבְּל רִזָּא דְמִלְהָ, אַכְלוּ רַעִים לְעֵילָא, שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים לְתַתָּא. אָמַר לִיָּה רַבִּי אֲלַעְזָר, מֵאַן אֵינוּן לְעֵילָא, וּמֵאַן אֵינוּן לְתַתָּא. אָמַר לִיָּה יְאֹת שְׂאִילְתָּא, דָּא אַתְרַּע עֲלָאָה דְאֵינוּן בְּאַחְדוּתָא בְּחֲדוּתָא דְלֹא מִתְפָּרְשֵׁן לְעֲלֵמִין, אֵלִין אַקְרוּן רַעִים. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מַעַדְן, וְעַדֵן וְהָהוּא נָהָר לֹא מִתְפָּרְשֵׁן לְעֲלֵמִין, וְאַשְׁתַּכְּחוּ לְעֲלֵמִין בְּרַעוּתָא בְּאַחְדוּתָא בְּחֲדוּתָא. שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים, אֵלִין אֵינוּן לְתַתָּא, דְאֵקְרוּן דוּדִים, לְזַמְנִין יְדִיעֵן וְהָא אֹרְקִימָנָא.

לְכֹל. כְּשָׁלוּ הַשֶּׁשֶׁה מִתְבַּרְכִּים, אִזְ כָּל הָעוֹלָמוֹת מִתְבַּרְכִּים כְּאַחַד לְמִטְהָ וּמִתְבַּרְכִּים לְמַעְלָה. (וּבְנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל) וְיִשְׂרָאֵל מִתְבַּרְכִּים מִכֻּלָּם. דְּבַר אַחַר בְּאַתִּי לְגַנְי אַחְתִּי כִלְהָ - רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֵין מִזְדוּגָא הַקְדוּשָׁא בְּרִינָה הוּא (יִשְׂרָאֵל) עִם כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל אֶלְא בְּזַמְנָן שָׁלוּ הַשֶּׁשֶׁה מִתְרוּים מֵהַשְׁקָאָת הַנַּחֲלָא שְׁלֹא פוּסְקָ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אַכְלוּ רַעִים שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים. אֵלוּ כָּל בְּעֵלֵי הַיְכָבָה וְהַיְלָלָה, שְׁכֻלָּם הַתְּבַשְׁמוּ וְהַתְּבַרְכוּ כְּאַחַד, שְׁהֵרִי מִסְעוּדַת כֻּלָּם הַמֶּלֶךְ כֻּלָּם נְהַיִים. וּמִתִּי כֻּלָּם אוֹכְלִים? בְּשַׁעֲה שְׁהַמֶּלֶךְ (הַשְׁתַּמַּח) בָּא שְׂמַח, וְלִכְּן הַמֶּלֶךְ הַשְׁתַּמַּח, וּמִשְׂמַח אֵת הַגְּבִירָה בְּרַאשׁוֹנָה, אַחַר כִּף כֻּלָּם אוֹכְלִים וּשְׂמִחִים.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, אַכְלוּ רַעִים שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים, אֵלוּ הֵם הַשֶּׁשֶׁה שְׂאֲמַרְנוּ, וְאֵלוּ הֵם שְׁכַתוּב בְּהֵם, (שִׁיר א) הִבִּיאֲנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרְיוּ וְגו'. שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ, מֵאוּתוּ הַיִּין הַמְרוּהָ אֵת הַכֹּל. רַבִּי אֲלַעְזָר אָמַר, כָּל אוֹתָם שְׁלֵמְטָה, שְׁכִינוּן שְׂאוּתָם הַשֶּׁשֶׁה הַתְּבַרְכוּ, אִזְ כָּל אֵלוּ שְׁלֵמְטָה מִתְבַּרְכִּים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הַכֹּל יָפָה, אַבְּל סוּד הַדְּבָר - אַכְלוּ רַעִים לְמַעְלָה, שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים לְמַטָּה. אָמַר לוֹ רַבִּי אֲלַעְזָר, מִי הֵם לְמַעְלָה וּמִי הֵם לְמַטָּה? אָמַר לוֹ, יָפָה שְׂאֵלְתָּ, זֶה הַמְקוּם הָעֲלִיוֹן שְׁהֵם בְּאַחְדוּת וּבְשַׂמְחָה שְׂאִין נִפְרָדִים לְעוֹלָמִים, אֵלוּ נִקְרְאִים רַעִים. זֶהוּ שְׁכַתוּב (בְּרַאשִׁית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מַעַדְן, וְעַדֵן וְנָהָר אֵין נִפְרָדִים לְעוֹלָמִים, וְנִמְצְאִים לְעוֹלָמִים בְּרַצוֹן וּבְאַחְדוּת וּבְשַׂמְחָה. שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים, אֵלָה הֵם לְמַטָּה שְׁנִקְרְאִים דוּדִים לְזַמְנִים יְדוּעִים, וְהֵרִי בְּאַרְנוּ.

בא ראה, באותם עליונים כתוב בהם אכילה בלא שתיה. מה הטעם? מי שיש לו נאדות יין, צריך אכילה. ומשום ששם שריו היין המשמר, כתוב בהם אכילה. ובאותם התחתונים שצרכים השקיה, בהם כתוב שתיה, שהרי כל הנטיעות צריכות השקיה מהנחל העמק. ולכן, באלו אכילה ובאלו שתיה. אלו רעים ואלו דודים.

אמר לו רבי אלעזר, נראה שהדודים הם חביבות, למה הם תחתונים? אמר לו, אלו שמשתוקקים זה לזה ולא תמיד נמצאים, נקראו דודים. ואלו שנמצאים תמיד ולא מתפסים ולא נפרדים זה מזה, נקראו רעים. ולכן אלו דודים ואלו רעים, אלו ברצון ובאחדות תמיד ואלו בתשוקה לפעמים. וזוהי שלמות הכל, כדי שתתברך כנסת ישראל, ואז שמחה בכל העולמות.

רבי חזקיה באר את הפסוק הזה בקרבנות, משום שהם סעודת המלך להקריב לפניו, ונהנים ממנה בעלי הדינים, וכלם מתבשרים, ונמצאת שמחה בכל. רבי אחא באר את הפסוק הזה בשעה שנכנסה שכינה למשכן, כשנמצאו ברכות ושמחות בכל, ונכנסה השכינה כמו פלה לחפה, ואז נשלמו נמצאו ישראל למטה ונאחזו בקדוש-ברוך-הוא בארץ. זהו שכתוב (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, ואז התבשרו עליונים ותחתונים.

ויקרא אל משה. רבי שמעון פתח, (שיר ב) הנצינים נראו בארץ עת הנזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו. בפסוק זה יש להתבונן,

הא חזי באינון עלאי כתיב בהו אכילה בלא שתיה. מאי טעמא. מאן דאית ליה גרפי דחמרא, אכילה בעיא. ובגין דתמן שריא חמרא דמנטרא, כתיב בהו אכילה. ובאינון תתאי דבעיין שקיו, כתיב בהו שתיה, דהא כל נטיען שקיו בעיין מנחלא דעמיקא. ועל דא, באלין אכילה, ובאלין שתיה. אלין רעים ואלין דודים.

אמר ליה רבי אלעזר, אתחזי דהא דודים חביבותא אינון, אמאי אינון תתאי. אמר ליה, אינון דתאבין דא לדא, ולא משתפחין תדיר, אקרו דודים. ואינון דמשתפחי תדיר, ולא מתפסיין ולא מתפרשן דא מן דא, אקרו רעים. ועל דא, אלין דודים, ואלין רעים, אלין ברעותא באחדותא תדיר, ואלין בתיאובתא לזמנין. ודא הוא שלימותא דכלא, בגין דתתברך כנסת ישראל, וכדין חדותא בכלהו עלמין.

רבי חזקיה אוקים האי קרא בקרבנין, בגין דאינון סעודתא דמלכא, לקרבא קמיה, ומתהניין מיניה מאריהון דדינין, ומתבסמן כלהו, ואשתכח חדותא בכלא.

רבי אחא אוקים האי קרא, בשעתא דעאלת שכינתא למשפנא, דאשתכחו ברכאן וחדוון בכלא, ועאלת שכינתא ככלה לחופה, וכדין אשתלימו אשתכחו ישראל לתתא, ואתאחדו ביה (דף ד' ע"ב) בקודשא בריך הוא בארעא. הדא הוא דכתיב, (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, וכדין עלאי ותתאי אתבסמו.

ויקרא אל משה. (ויקרא א) רבי שמעון פתח, (שיר השירים ב) הנצינים נראו בארץ עת הנזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו. האי קרא

אית ביה לאסתכלא, פיון

פִּינֵן שְׁכַתוּב נִרְאוּ בְּאַרְץ, מֵה זֶה שְׁכַתוּב נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ? שְׁהָרִי בְּאַרְץ אַחַת מִסְפִּיק. אֲלֵא הַנְּצַנִּים - אֵלֹו אוֹתָן הַנְּטִיעוֹת שֶׁעָקַר אוֹתָן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁתַּל אוֹתָן בְּמִקּוֹם אַחֵר, וְגִדְלוּ כְּנִטְיעָה כְּשִׁמוּצִיָּאָה פְּרָחִים.

נִרְאוּ בְּאַרְץ, שֶׁהָאָרֶץ הִיא מִתְּבַרְכַּת מֵהֶם כְּרֵאוּי. וּמֵיֵהוּ? הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, הָאָרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה, אָרֶץ וּדְאִי. עַת הַזְּמִיר הַגִּיעַ, עֵידֵן לְעַקֵּר אֶת שְׁלִטוֹן גְּדוֹלֵי הַעַמִּים שֶׁלֹא יִשְׁלֹטוּ עַל יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעֲהָ שֶׁהוּקַם הַמִּשְׁפָּן.

וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ - זֶה הָאָרֶץ שֶׁלְמִטָּה שִׁירְשׁוּ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי יְהוֹשֻׁעַ. מִי הוּא קוֹל הַתּוֹר? זֶהוּ הַפִּיץ הָעֲלִיּוֹן שֶׁהַזְּדוּג עָמַה כְּשֶׁבָנָה שְׁלֵמָה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְמִטָּה, וְאִז הַתְּעַטֵּר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעַטְרוֹתָיו כְּמוֹ חֲתָן עִם כְּלָה, כְּמוֹ שְׁנַאָמֵר (א סו) צִיאִינָה וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֵמָה וְגו'.

בְּסִפְר הָאֲגֻדָּה אָמַר, קוֹל הַתּוֹר - זֶה תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, שְׁתוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב נִקְרָאת סִתְּמ תוֹרָה, תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה נִקְרָאת תּוֹר, כְּמוֹ שְׁנַאָמֵר וַיִּקְרָ, וַיִּקְרָ. זֶה שְׁלֵמוֹת. וְזֶה לֹא כֶּף, וְאֵינִי בְּאַרְתִּי כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאֵר, וְכֶף זֶה.

בֹּא רֵאָה, כְּשִׁירְדָה שְׁכִינָה לְמִשְׁפָּן, כְּתוּב כֹּלֵת מִשָּׁה, חֲסֵר ו', כֹּלֵת מִשָּׁה וּדְאִי, וּפְרִשׁוּהָ. אֲבָל סוּד הַדְּבָר - כֹּלֵת מִשָּׁה זֶה כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, וְהַכֵּל דְּבַר אֲחֵד, וְלִמְלִךְ הָעֲלִיּוֹן זֶה נֶאֱמַר. פִּינֵן שֶׁהוּקַם הַמִּשְׁפָּן, עֲמַד מִשָּׁה בַּחוּץ וְאָמַר, לֹא רֵאוּי לְהַכְּסֵ אֲלֵא בְּרִשׁוֹת. מִיֵּד - וַיִּקְרָ אֵל מִשָּׁה. מִי זֶה וַיִּקְרָ? זֶה אוֹתָה שֶׁהַבֵּית שְׁלֵה הִיא, אוֹתָה כֹּלָה שְׁכַל הַבֵּית בְּרִשׁוֹתָה. וַיִּדְבֵר ה' אֵלָיו, אוֹתוֹ שְׁנַקְרָא קוֹל, אוֹתוֹ שְׁאָחוּז בּוֹ מִשָּׁה.

דְּכַתִּיב נִרְאוּ בְּאַרְץ, מֵהוּ דְּכַתִּיב נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ, דְּהָא בְּחַד אָרֶץ סִגְיָא. אֲלֵא הַנְּצַנִּים, אֵלִין אֵינּוֹן נְטִיעֵן דְּעַקְרֵן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְשִׁתִּיל לוֹן בְּאַתְרָא אַחְרָא, וְאַתְרֵבִיאוּ, כְּנִטְיעָתָא כַּד אִפִּיק פְּרָחִין.

נִרְאוּ בְּאַרְץ, דְּהָאִי אָרֶץ מִתְּבַרְכָּא מִנִּיֵּהוּ כְּדָקָא חֲזִי. וּמֵאִי אִיֵּהִי. אָרֶץ קְדִישָׁא, אָרֶץ עֲלֵאָה, אָרֶץ וּדְאִי. עַת הַזְּמִיר הַגִּיעַ, עֵידֵן לְאַעְקָרָא שׁוּלְטָנוּתָא דְּרַבְרַבִּי עַמִּין דְּלֹא יִשְׁלֹטוּן בְּהוּ כִּישְׂרָאֵל, בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְקַם מִשְׁפָּנָא.

וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ, דָּא אָרֶץ דְּלִתְתָּא, דְּאַחְסָנוּ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵא דִּיהוֹשֻׁעַ. מָאן הוּא קוֹל הַתּוֹר. דָּא הוּא תִּיִר עֲלֵאָה, דְּאַזְדוּג עָמַה כַּד בָּנָה שְׁלֵמָה בֵּי מִקְדָּשָׁא לְתַתָּא, וְכַדִּין אַתְעַטֵּר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעַטְרוֹי, כְּחֲתָן בְּכֵלָה. כְּמָה דָּאֵת אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים א) צִיאִנָּה וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֵמָה וְגו'.

בְּסִפְרָא דְּאַגְדָּתָא אָמַר, קוֹל הַתּוֹר, דָּא תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, דְּתוֹרָה דְּבְכָתֵב אִקְרִי תוֹרָה סִתְּמ, תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה אִקְרִי תוֹר, כְּמָה דָּאֵת אָמַר וַיִּקְר וַיִּקְרָא, דָּא שְׁלִימוֹ, וְדָא לֹאוּ הִכִּי, וְאַנָּא אוּקִימָנָא כְּמָה דְּאַתְמַר, וְהִכִּי הוּא.

הָא חֲזִי, כַּד נַחְתַּת שְׁכִינָתָא לְמִשְׁפָּנָא, כְּתִיב כֹּלֵת מִשָּׁה, חֲסֵר ו', כֹּלֵת מִשָּׁה וּדְאִי, וְאוּקְמוּהָ. אֲבָל רְזָא דְּמִלָּה, כֹּלֵת מִשָּׁה: דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, וְכֹלָא חַד מְלָה, וְלִמְלָכָא עֲלֵאָה אַתְמַר. פִּינֵן דְּאַתְתְּקַם מִשְׁפָּנָא קָאִים מִשָּׁה לְבַר, אָמַר לֹא אַתְחֲזִי לְמִיעֵל אֲלֵא בְּרִשׁוֹתָא, מִיֵּד וַיִּקְרָ אֵל מִשָּׁה. מָאן וַיִּקְרָא. דָּא הִהִיא דְּבִיתָא דִּילָהּ הִיא, הִהִיא כֹּלָה דְּכָל בֵּיתָא בְּרִשׁוֹתָא דִּילָהּ. (וַיִּקְרָא א) וַיִּדְבֵר יְי' אֵלָיו, הִהוּא דְּאַקְרִי קוֹל, הִהוּא דְּאַחִיד בֵּיה מִשָּׁה.

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח, (ישעיה ג) מְדוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עֹנֶה קָצֵר וְקָצֵר קָצֵר וְאֵין מִפְדוּת. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל, שְׂבָכָל מְקוֹם שְׁנִמְצָאוּ, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא עִמָּהֶם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בִּינֵיהֶם וּמִתְפָּאֵר בָּהֶם בְּיִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שְׂכַתוּב יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵר. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שִׁישְׂרָאֵל מְשַׁלְּמִים אֶת הַאֲמוּנָה בְּאֶרֶץ, וְיִשְׂרָאֵל הֵם שְׁלֵמוֹת הַשָּׁם הַקְדוּשׁ. וְכִשְׁיִשְׂרָאֵל נִשְׁלָמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם, כְּכִיכּוֹל הַשָּׁם הַקְדוּשׁ נִשְׁלָמִים. וְכִשְׁיִשְׂרָאֵל לֹא נִשְׁלָמִים לְמַטָּה בְּמַעֲשֵׂיהֶם וּמִתְחַיְיָבִים גְּלוּת, כְּכִיכּוֹל הַשָּׁם הַקְדוּשׁ לֹא שָׁלֵם לְמַעְלָה. שְׁשֵׁנִי, זֶה עוֹלָה וְזֶה יוֹרֵד. יִשְׂרָאֵל שְׁלֵמַעְלָה עוֹלָה לְמַעְלָה - כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל יוֹרֵד לְמַטָּה. הַתְּרַחְקוּ זֶה מִזֶּה, כְּכִיכּוֹל נִשְׁאָר הַשָּׁם הַקְדוּשׁ בְּלֵי שְׁלֵמוֹת, וְהַכֵּל מִשׁוּם שְׂכִנְסֵת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּת.

וְאִיךָ עַל גִּבּוֹ שִׁישְׂרָאֵל בְּגָלוּת, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בִּינֵיהֶם, וְכֵן וּמְקַדְּמִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְקוֹרָא וְאוֹמֵר, (ירמיה ג) שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְבִים אֶרְפָּא מְשׁוּבְתֵיכֶם. וְאֵין מִי שִׁיעִיר אֶת רִחוּוֹ. וְאֵז הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר, מְדוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עֹנֶה. הַקְדַּמְתִּי - וְאֵין אִישׁ, וְאֵין מִי שִׁיעִיר אֶת רִחוּוֹ.

בֵּא רָאָה, בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁהַשְׂמַכְלֵל בֵּית הַמִּשְׁפָּן, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַקְדִּים וְשָׂרָה בּוֹ. מִיָּד - וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו, וְהוֹדִיעַ לוֹ שְׁעֵתִידִים יִשְׂרָאֵל לְחַטָּא לְפָנָיו וְשִׁיתְמַשְׁכֵּן אֵהָל מוֹעֵד הַהוּא בְּחַטָּאתֵיהֶם וְלֹא יִתְקַיֵּם בִּידְיָהֶם. זֶהוּ שְׂכַתוּב וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. מֵה

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח, (ישעיה ג) מְדוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עֹנֶה קָצֵר וְקָצֵר קָצֵר וְאֵין מִפְדוּת. זְכָאִין אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּכִכּוֹל אֲתֵר דְּאֲשְׁתַּכְחוּ, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשְׁתַּכַּח עִמָּהוֹן, וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשְׁתַּכַּח בִּינֵיהוֹן, וּמִתְפָּאֵר בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, הַדָּא הוּא דְכְתִיב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵר. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא דִישְׂרָאֵל אֲשֶׁלִּימוּ מֵהִימְנוּתָא בְּאַרְעָא. וְיִשְׂרָאֵל שְׁלִימוּ דְשָׁמָא קְדִישָׁא אֵינוֹן. וְכֵן יִשְׂרָאֵל אֲשְׁתַּלִּימוּ בְּעוֹבְדֵיהוּ, כְּכִיכּוֹל, שָׁמָא קְדִישָׁא אֲשְׁתַּלִּים. וְכֵן יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשְׁתַּלִּימוּ לְתַתָּא בְּעוֹבְדֵיהוּ, וְאֲתַחֲיָיבוּ גְלוּתָא, כְּכִיכּוֹל שָׁמָא קְדִישָׁא לֹא שְׁלִים לְעֵילָא. דְּתַנּוּן דָּא סְלִיק וְדָא נַחֲתִית, יִשְׂרָאֵל דְּלְעֵילָא סְלִיק לְעֵילָא. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל נַחֲתִית לְתַתָּא, אֲתַרְחִקוּ דָּא מִן דָּא, כְּכִיכּוֹל אֲשְׁתַּאֲרָ שָׁמָא קְדִישָׁא בְּלֹא שְׁלִימוּ. וְכֵלָא בְּגִין דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא.

וְאִיךָ עַל גִּבּוֹ דִישְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשְׁתַּכַּח בִּינֵיהוּ, וְאֲתִי וְאֶקְדִים לְבִי כְּנִישְׁתָּא, וְקָרִי וְאָמַר, (ירמיה ג) שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְבִים אֶרְפָּא מְשׁוּבְתֵיכֶם. וְלִית מָאן דְּאֲתַעַר רִוַּחְיָה, כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, מְדוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עֹנֶה. אֶקְדַּמְתִּי, וְאֵין אִישׁ, וְלִית מָאן דִּיתַעַר רִוַּחְיָה.

הָא חֲזִי, בְּהוּא יוֹמָא דְּאֲשְׁתַּכְלַל בִּי מִשְׁכְּנָא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶקְדִים וְשָׂאֲרִי בֵיה. מִיָּד, וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יי' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. וַיְדַבֵּר יי' אֵלָיו, וְאֹדַע לִיה דְּזַמְיָנוּן יִשְׂרָאֵל לְמִיחַב קַמִּיה, וְלֹא תִמְשַׁכְּנָא הָאִי אֵהָל מוֹעֵד בְּחֻבְבֵיהוּ, וְלֹא יִתְקַיֵּם בִּידְיָהוּ (ס"א בְּמִדְבָרָהּ), הַדָּא הוּא דְכְתִיב וַיְדַבֵּר יי' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. מֵאִי אָמַר לִיה. מֵאֵהָל מוֹעֵד,

מַעֲסָקִי אֵהֵל מוֹעֵד, דְּזַמִּין לְאַתְמִשְׁפְּנָא
בְּחוּבֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִתְקַיֵּים בְּקִיּוּמֵיהּ.
אַבְל אֲסוּוֹתָא לְהָאִי, אָדָם פִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן
לֵיָי. הָרִי לָךְ קִרְבָּנִין דְּאֲגִין עַל פְּלָא.

השלמה מהחשמטות (סימן א)

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק הוּוּ אֲזִיל בְּאַרְחָא, עַד
דְּהוּוּ אֲזִיל פִּגְעוּ בְּהֵוּא יְנוּקָא דְהוּוּ אֲזִיל
וְהוּוּ לָאִי. אָמַר לוֹן, לְאִינָא דְלֹא אֲכִילָנָא יוּמָא
דִּין. אֲפִיקוּ נְהִמָא וְיִהְיֵו לֵיהּ, אֲתַרְחִישׁ לוֹן
נִיסָא וְאֲשַׁפְּחוּ חַד נְבִיעוּ דְקִיק דְמֵיָא (ס"א תחות
אילנא) תְּחוּתְהוֹן וְשִׁתוּ מִנֵּיהּ וְיִתְבוּ.

פְּתַח הֵהוּא יְנוּקָא וְאָמַר, (ויקרא א) וַיִּקְרָא אֶל
מֹשֶׁה, הֲכָא אֶלְךָ זַעֲרָא, אָמַאי. בְּגִין
דְּהָאִי קָרִיָּאָה לָא הוּוּ בְשִׁלְמִיּוּ, מָאִי טַעְמָא
דְּלֹא הוּוּ אֲלֵא בְּמִשְׁפְּנָא וּבְאַרְעָא אֲתַרָא. בְּגִין
דְּשִׁלְמִיּוּ לָא אֲשַׁתְּפַח אֲלֵא בְּאַרְעָא קְדִישָׁא.
תוּ, הֲכָא שְׁכִינְתָא, הֲתָם שְׁלִימוּ דְדָכְר
וְנוּקְבָא (דברי הימים א א) אָדָם שֵׁת אָנוּשׁ, אָדָם
שְׁלִימוּ דְדָכְר וְנוּקְבָא, הֲכָא נוּקְבָא. תוּ סִיפָא
דְקָרָא וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאֵהֵל מוֹעֵד לְאָמַר, בְּגִין
כֶּף א' זַעֲרָא. וְתוּ א' זַעֲרָא מִתֵּל לְמִלְכָּא
דְּהוּוּ יִתִּיב בְּכוּרְסֵיָא וּפְתַרָא דְמִלְכוּתָא עֲלֵיהּ
וְאִיקְרִי מֶלֶךְ עֲלָאָה, כִּד נְחִית וְאֲזִיל לְבִי
עַבְדֵיהּ, מֶלֶךְ זוּטָא אֲקָרִי. כֶּף קְדָשָׁא בְרִיךְ
הוּא, כֹּל זְמַנָּא דְאִיהוּ לְעִילָא עַל פְּלָא, מֶלֶךְ
עֲלָאָה אֲקָרִי. כִּין דְנְחִית מְדוּרֵיהּ לְתַתָּא, מֶלֶךְ
אִיהוּ, אַבְל לָאו עֲלָאָה כְּדַקְדְּמִיתָא. בְּגִין כֶּף
אֶלְךָ זַעֲרָא.

וַיִּקְרָא, הָכִי תִנְיִן, זְמִין לֵיהּ לְהִיכְלִיָּה מֵאֵהֵל
מוֹעֵד. מָאן הוּא אֵהֵל מוֹעֵד, אֵהֵל
דְּבִיָּה תְלִיין מוֹעֵדָא וְחָגָא וְשַׁבְּתָא לְמַמְנֵי. כֶּמָּה
דְּאֵת אָמַר (בראשית א) וְהָיוּ לְאֵתוֹת וּלְמוֹעֲדִים

שְׁנַאָמַר (בראשית א) וְהָיוּ לְאֵתוֹת וּלְמוֹעֲדִים, וְכוּ מִתְחִלִּים לְמַנּוֹת

אָמַר לוֹ? מֵאֵהֵל מוֹעֵד, מַעֲסָקִי
אֵהֵל מוֹעֵד שְׁעִתִּיד לְהִתְמַשְׁכֵּן
בְּחִטָּאֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יַעֲמַד
בְּקִיּוּמוֹ. אַבְל הִרְפוּאָה לְזוּה - אָדָם
כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן לְה'. הָרִי לָךְ
הִקְרַבְנוֹת שְׁמַגְנִים עַל הַכֵּל.

השלמה מהחשמטות סימן א'

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ
הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. בַּעֲוֹד שְׁהָיוּ
הוֹלְכִים, נִגְשׁוּ בְּאוֹתוֹ תִּינוּק
שְׁהָיָה הוֹלֵךְ וְהָיָה עֵינָי. אָמַר לוֹ,
אֲנִי עֵינָי שְׁלֹא אֲכַלְתִּי הַיּוֹם הַזֶּה.
הוֹצִיאֵו לְחֵם וְנָתַנוּ לוֹ. הִתְרַחַשׁ
לְחֵם גֹּס, וּמִצְאוּ מַעֲיָן דִּק שֶׁל
מַיִם (תחת האילן) תַּחְתֵּיהֶם, וְשִׁתוּ
מִמֶּנּוּ וְיִשְׁבוּ.

פְּתַח אוֹתוֹ תִּינוּק וְאָמַר, וַיִּקְרָא
אֶל מֹשֶׁה, לְמָה כָּאן א' זַעֲרָה?
מִשׁוּם שְׁהִקְרִיָּאָה הַזוּ לֹא הִיָּתַח
בְּשִׁלְמוֹת. מָה הַטַּעַם? שְׁלֹא הָיָה
אֲלֵא בְּמִשְׁכָּן וּבְאַרְץ אֲחֵרָת,
מִשׁוּם שְׁאִין שְׁלִמוֹת נִמְצָאָת אֲלֵא
בְּאַרְץ הַקְּדוּשָׁה. עוֹד כָּאן שְׁכִינָה,
שֵׁם שְׁלִמוֹת שֶׁל זָכַר וְנִקְבָּה, (דברי
הימים-א א) אָדָם, שֵׁת, אָנוּשׁ. אָדָם
שְׁלִמוֹת שֶׁל זָכַר וְנִקְבָּה. כָּאן
נִקְבָּה. עוֹד, סוּף הַכְּתוּב, וַיְדַבֵּר
ה' אֵלָיו מֵאֵהֵל מוֹעֵד לְאָמַר,
מִשׁוּם כֶּף א' זַעֲרָה, וְעוֹד א'
זַעֲרָה. מִשְׁל לְמֶלֶךְ שְׁהָיָה יוֹשֵׁב
בְּכִסֵּא, וְכַתֵּר מְלָכוּת עֲלָיו, וְנִקְרָא
מֶלֶךְ עֲלִיוֹן. כְּשִׁיּוֹרֵד וְהוֹלֵךְ לְבֵית
עַבְדוֹ, נִקְרָא מֶלֶךְ קָטָן. כֶּף הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, כֹּל זְמַן שֶׁהוּא לְמַעְלָה
עַל הַכֵּל, נִקְרָא מֶלֶךְ עֲלִיוֹן. כִּין
שְׁהוֹרִיד אֵת מְדוּרוֹ לְמַטָּה, הוּא
מֶלֶךְ, אַבְל לֹא עֲלִיוֹן כְּמוֹ בַּתְּחִלָּה,
מִשׁוּם כֶּף א' זַעֲרָה.

וַיִּקְרָא, כֶּף שְׁנִינֵי, הַזְמִין אוֹתוֹ
לְהִיכְלוֹ. מֵאֵהֵל מוֹעֵד, מִיָּהוּ אֵהֵל
מוֹעֵד? אֵהֵל שְׁבוּ תְלִיין מוֹעֵד
וְחָג וְשַׁבְּת לְמַנּוֹת, כְּמוֹ
שְׁנַאָמַר (בראשית א) וְהָיוּ לְאֵתוֹת וּלְמוֹעֲדִים, וְכוּ מִתְחִלִּים לְמַנּוֹת

את הַחֲשׁוֹבֵן, וּמִיָּהוּ? הַלְכְּנָה, כְּמוֹ

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקון הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופזר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה דידן, ה' בדרך נחוננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמצייל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (עיינו מב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבודו במותו וכו', (עיינו פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמנ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמנ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמנ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי כְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרִי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיְשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהֵא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלֵינוּ. וַיְחוּם וַיְחַמּוֹל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדֵנּוּ יִשְׁקָהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיְלֻוּהוּ אֱלֹוֵי
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵק מִפְּנִינִים מְכָרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תֵּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מְעֻשֵׂיָהּ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהֵא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוֹל עָלֵיהָ. וַיְלֻוּהָ אֱלֹוֵי
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכך הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשון עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשון עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לימוד ספר הזוהר נשגב מאוד לטהר ולקדש הנפש, ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא... בלימוד זוהר הקדוש אפילו באין מבין כלל, חשוב ומקובל ומרוצה לפני ה' וכו'. (פלא יעץ אותך, זוהר)
וכן נתן מרן האר"י תיקון לבעל תשובה שיאמר חמשה דפין זוהר או תיקונים בכל יום (מורה באצבע להחיד"א אות מ')
אין אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדולתו ורוממותו ית"ש מכל למודיננו כמו מלימודי חכמת הקבלה, ביחוד מלימוד ספר הזוהר הקדוש והתיקונים, חכמת אדם תאיר פניו מריבוי העולמות העליונים הקדושים לאין קץ וסוף ותכלית. (יסוד ושורש העבודה, שערי השישי, שער הניצוץ)

הנני רושם לך תלמידי המובהק הרב הגאון הקדוש מ' יעקב יוסף הכהן ג"י בקצרה על נייר קטן בכיון בכדי שתשא אותו בכל עת. קבלתי ממורי ורבי וכו' [הבעש"ט], תיקונים ילמד בכל השנה בכל יום. (כתר שם טוב)

מכתב מורנו הבעש"ט: לכבוד... ככל לילה קודם השיינה ממש תלמוד מאמר אחד מתיקוני הזוהר הקדוש ואז תישן בטח ובל תירא בעזה"ת, והשי"ת יטע בלבנו אהבתו ויראתו דוקא אמון כ"ר. מנאי מורו ישראל כמוהר"ר אליעזר בעל שם ממועזבון.
[כתר שם טוב]